

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rakoniewice na lata 2017-2021

Po dokonanych zmianach budżetu gminy na dzień 11 lipca 2017r.

Wieloletnia Prognoza Finansowa wraz z załącznikami dostosowana jest do wymogów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jst (tekst jednolity : Dz.U. z 2015 r. poz. 92)

- Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rakoniewice jest projekt uchwały budżetowej na rok 2017, wykorzystano historyczne materiały dotyczące wykonania budżetów za lata 2014 i 2015 r. , wartości planowane na rok 2016 według stanu na dzień 30 września 2016. oraz przewidywane wykonanie budżetu za rok 2016, na podstawie danych ze sprawozdań za III kwartał br. jak również zawartych umów, wytycznych Ministra Finansów dotyczące założeń makroekonomicznych, jak również wiedzę o planowanych zamierzeniach wynikających z różnych dokumentów obowiązujących na terenie Gminy Rakoniewice.
- Prognozę oparto na założeniu określonym w art. 242, ust.2 ustawy o finansach publicznych, polegającym na zachowaniu relacji, iż planowane wydatki bieżące nie mogą przewyższać dochodów bieżących (ewentualnie powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki) . W związku z powyższym w latach 2017 -2021 założono ostrożne planowanie wydatków fakultatywnych w celu wypracowania jak największej nadwyżki operacyjnej przeznaczonej na zadania inwestycyjne.

Dodatkowym czynnikiem planowania wydatków na rok 2017 i lata następne były zmiany dokonane w budżecie gminy Uchwałą XXII/144/2016 i w WPF Uchwałą Nr XXII/145/2016 w dniu 8 listopada 2016, w których dokonano zmian wielkości planowanych przychodów oraz terminów realizacji zadania ujętego w wykazie przedsięwzięć do WPF ponadto Uchwałą Rady Nr XXIII/ 157/2016 w dniu 19 grudnia 2016 w sprawie: zmiany Uchwały Nr XIII/ 80/2015 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 22 grudnia 2015 r. w sprawie : Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rakoniewice na lata 2016 – 2021 w wykazie przedsięwzięć wprowadzono nowe przedsięwzięcie, które zmienia wielkości dochodów i wydatków w roku 2017 i 2018.

- W założeniach w latach 2017 i 2018 przyjęto wyższe kwoty wydatków w tym wydatków majątkowych, które wynikają z wykazu przedsięwzięć. W tym celu założono uzupełnienie dochodów przychodami z tytułu emisji obligacji komunalnych. Szczegółowy opis w dalszej części objaśnień.
- Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 poz. 885 ze zmianami) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu stanowią integralną część wieloletniej prognozy finansowej , sporządza się na okres na który zaciągnięto lub planuje się zaciągać zobowiązania. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2021.
- Kwoty wydatków wynikające z limitów na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy długu. Nie planuje się także wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji.

1. Założenia makroekonomiczne

- W projekcjach wykorzystano model umożliwiający budowanie prognozy w oparciu o stały wskaźnik wzrostu (spadku) lub jako funkcję inflacji albo PKB:

$$y_t^* = y_{t-1} \cdot [1 + CPI_t \cdot W(cpi)] \cdot [1 + PKB_t \cdot W(pkb)]$$

gdzie:

CPI_t - wskaźnik inflacji w momencie t,

$W(cpi)$ - waga inflacji,

PKB_t - wzrost PKB w momencie t,

$W(pkb)$ - waga PKB.

- Wielkość wag została wyznaczona na podstawie historycznego kształtowania się danych w cenach stałych i bieżących, zaobserwowanej dynamiki w cenach bieżących i dynamiki cen, a także opinii opartych na eksperckiej wiedzy i doświadczeniu.
- Do sporządzenia prognoz poszczególnych pozycji dla dochodów bieżących i wydatków bieżących na lata 2018-2021 (bez kosztów obsługi długu) posłużono się dokumentem Ministerstwa Finansów „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”, aktualizowanym w październiku 2016 roku. Poniższa tabela przedstawia jej najważniejsze wartości

	2018	2019	2020	2021
Inflacja	1,8%	2,2%	2,5%	2,5%
wzrost PKB	3,8%	3,9%	3,9%	3,7%

2. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Rakoniewice dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej z podziałem na dochody bieżące i majątkowe.

Założenia do prognoz dochodów bieżących

Dochody budżetowe bieżące podzielono według źródeł i przyjęto dla nich następujące założenia :

Wartości dla pozycji:

→ **Udziały w podatkach centralnych**

• w podatku od osób prawnych

W prognozie dochodów na rok 2017 zaplanowano dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z art. 4 ust. 2. w związku z art. 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, w 2017 r. wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, wynosić będzie - 37,89 %, planowana kwota : 7.608.451,00 zł w wysokości wynikającej z załącznika do pisma Nr ST3.4750.1.2017 Ministerstwa Finansów z dnia 27.01.2017. W stosunku do planu roku 2016 są wyższe o : 967.993 zł.

• w podatku od osób prawnych:

W gminach zgodnie z art. 4 ust. 2 wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych od podatników tego podatku posiadających siedzibę na obszarze gminy wynosi 6,71%. Do dochodów gminy na rok 2017 przyjęto kwotę: 400.000 zł tj. na podstawie przewidywanego wykonania roku 2016, które będą wyższe o około 80.000 zł w stosunku do planu. Stąd plan na 2017 w kwotach przewidywanego wykonania. Dochody te gmina otrzymuje z Urzędów Skarbowych.

Jako, że grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych w latach 2018-2021 wzięto pod uwagę założony wskaźnik inflacji.

Wartości dla pozycji:

→ **Podatki i opłaty**

Kalkulację poszczególnych podatków i opłat oparto na następujących wskaźnikach i uwarunkowań miejscowych:

- dla podatku rolnego zgodnie z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2017,
- dla podatku leśnego z komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, za trzy kwartały 2016 r.,
- dla podatku od środków transportowych z obwieszczeniem Ministra Finansów w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2017 r., na tej podstawie opracowano propozycje poszczególnych stawek podatkowych, które zostały podjęte na Sesji Rady w dniu 8 listopada br.,
- ponadto przy planowaniu uwzględniono ubytek dochodów z tytułu ulg inwestycyjnych, ulg związanych między innymi z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego bądź powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego oraz analizą zaległości .
- pozostałe dochody z opłat na podstawie przewidywanego wykonania roku 2016.
- opłaty z tytułu z tytułu parkowania w strefie płatnego parkowania na terenie miasta Rakoniewice (42.000 zł) na podstawie Uchwały Nr X/49/2015 Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 30 września 2015 r., taką samą kwotę przyjęto w latach następnych.
- z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego, opłat za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego,
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej zaplanowano w kwocie wykonania w roku 2016 , które zgodnie z przepisami były wpłacone do końca lipca (1.060.000 zł) , taką samą kwotę przyjęto w latach następnych.
- z opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego , ustawienia reklam w pasie drogowym oraz wieloletnie opłaty za umieszczenie urządzeń w pasie drogowym (95.300 zł) na podstawie aktualnie zawartych umów, (wpłaty dokonywane są na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Rakoniewice z dnia 28.12.2011 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajecie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Gmina Rakoniewice Nr XIV/105/2011), taką samą kwotę przyjęto w latach następnych.
- wpływy z opłaty adiacenckiej - dochody dokonywane są na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Rakoniewicach z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej Nr XVI/126/2012, przewiduje się przeprowadzenie analizy w zakresie opłacalności wszczęcia postępowania dot. opłat z tytułu urządzeń infrastrukturalnych (3.000 zł.)

Wyższe wykonanie dochodów z podatków i opłat w stosunku do wykonania roku 2016 to kwota : 376.105,33 zł .

Razem planowane dochody na 2017 – 10.604.895,00 zł

Przy szacowaniu dochodów z tytułu podatków w latach 2018-2021 wzięto pod uwagę założony wskaźnik inflacji z tytułu opłat lokalnych.

Wartości dla pozycji:

→ **Podatek od nieruchomości**

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wysokość stawek podatku od nieruchomości nie mogą przekroczyć górnych stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. Wpływy z tytułu podatku od nieruchomości

na rok 2016 zaplanowano na podstawie projektu uchwały w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2017, która została podjęta na Sesji Rady w dniu 8 listopada br. Nr XXII/148/2016.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększenie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych, skutki Uchwały Rady z dnia 26 sierpnia 2014 r. Nr XLIV/329/2014 w sprawie: zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców na terenie gminy Rakoniewice, informacje i deklaracje złożone przez osoby fizyczne i prawne, analizę zaległości jakie występują i mogą zostać nie zapłacone zaległości wpisane na hipotekę, obowiązujące na terenie gminy zwolnienia ustawowe. W wyniku dokonanej symulacji uwzględniającej w/w czynniki ustalono, iż planowane dochody będą mogły być wyższe od roku 2016 o : 400.000 zł. Razem planowane wpływy w roku 2017 to : 5.600.000 zł.

Wartości dla pozycji:

→ **Subwencje**

- Planowaną kwotę subwencji ogólnej na rok 2017 przyjęto na podstawie zawiadomienia Ministra Finansów z dnia 27.01.2017 r. Nr ST3.4750.1.2017 (z części wyrównawczej : 3.963.429 zł, równoważącej : 62.657 zł, z części oświatowej : 12.759.733 zł.) .

W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymanych dotychczas cyklicznych subwencji w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

→ **Dotacje na zadania bieżące - po zmianach na 11 lipca 2017r.**

Planowane kwoty dotacji celowych z budżetu państwa w tym środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich i fundacji na rok 2017 zaktualizowano w oparciu o informacje przekazane przez, Wojewodę Wielkopolskiego i Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego w Lesznie, podpisane porozumienia z Powiatem Grodziskim na realizację projektu w partnerstwie – zadanie finansowane ze środków UE i budżetu krajowego – 23.533,00 oraz 10.000 zł na bieżące utrzymanie dróg powiatowych. Razem planowana kwota dotacji i środków na zadania bieżące na 2017 - 19.243.300,21 zł.

W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymanych dotychczas cyklicznych dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

Uzasadnienie !

Należy tutaj dodać, iż planowane dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące w porównaniu do przewidywanego wykonania dochodów w roku 2016 (po dokonanej zmianie planu dochodów) będą wyższe o kwotę : 1.835.349,05 zł i to głównie z nowego zadania jakie nałożono na gminy w roku 2016 dotyczącego realizacji świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowaniu dzieci (2.491.752 zł), wypłata świadczeń rodzinnych (95.834 zł), zakresie wychowania przedszkolnego planowana według ilości dzieci (117.620 zł), utrzymanie administracji rządowej : 4.095 zł .

Do opracowania projektu budżetu nie otrzymaliśmy informacji o następujących zadaniach, które nie uwzględniliśmy przy planowaniu :

- dotacja na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, z przeznaczeniem na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z województwa wielkopolskiego oraz pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy : 383.235,41 zł
- niższe dotacje na zadania zlecone gminie i na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej między innymi na : wypłatę zasiłków, wypłatę zasiłków stałych, na składki na ubezpieczenie zdrowotne, zryczałtowany dodatek energetyczny dla osób posiadających prawo do dodatku mieszkaniowego, dofinansowanie zadań realizowanych w ramach wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” : 173.776 zł ,
- dotacja na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy o systemie oświaty i inne : 57.591 zł .
- dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe oraz sfinansowanie kosztów zakupu podręczników, dotacja na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom – Wyprawka szkolna, dotacja na książki dla bibliotek szkolnych : 150.306,20 zł ,
- dotacja na wybory przeprowadzone w roku 2016 oraz prowadzenie stałego rejestru wyborców (różnica między rokiem 2016-2017) : 11.500 zł
- dotacja z Ministerstwa sportu na naukę pływania dla dzieci z klas I-III : 20.000 zł
- dotacja na refundację wydatków bieżących realizowanych w roku 2016 w ramach funduszu sołectkiego) : 77.543,34 zł.

Idąc wzorem lat ubiegłych niedofinansowanie zadań objętych dotacją na etapie tworzenia projektów budżetów w ciągu roku było skorygowane zawiadomieniami dysponenta środków budżetu państwa o przyznaniu dotacji na realizację zadań zleconych oraz dofinansowaniu zadań obowiązkowych gminie, a tym samym urealniło plan dotacji jakie gmina winna otrzymać z budżetu państwa na prowadzenie powyższych zadań.

Wartości dla pozycji:

→ **Pozostałe dochody własne gminy na 11 lipca 2017**

Dochody własne z tytułu między innymi :

- najmu, dzierżawy mienia, usług,
- odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat,
- z umów cywilnych, odsetek od środków gromadzonych na rachunku bankowym i lokatach terminowych i inne.
- Zwrot podatku VAT z lat ubiegłych – 70.826 zł

Wartości oszacowano na podstawie przewidywanego wykonania dochodów w roku 2016.

Razem planowane dochody na 2017 to kwota : **916.879 zł.**

Szczegółowy opis do wyliczenia dochodów z poszczególnych źródeł został przedstawiony w uzasadnieniu do projektu budżetu na rok 2017.

W kolejnych latach prognozy założono wzrost w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

Założenia do prognoz dochodów majątkowych

Wartości dla pozycji:

→ **Wpływ z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności**

Dla roku 2017 przyjęto dochód w kwocie : 5.000 zł , który planuje się uzyskać z przekształcenia wieczystego użytkowania w prawo własności. Przewidziano dochody z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności zgodnie z obowiązuje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Wartości dla pozycji:

→ **Sprzedaż majątku**

W roku 2017 planowane dochody z majątku oszacowano na kwotę : 366.000 zł, zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Miejską w Rakoniewicach jesteśmy przygotowani do sprzedaży następujących nieruchomości :

- dz. 766 Jabłonna pow. 0,7600 ha (działka rolna) przetarg I kwartał 2017 r. **przewidywana cena sprzedaży 16 000,00 zł (ok. 2,1 zł/m)**
- dz. 138 o pow. 1544 m² Rakoniewice działka budowlana - wykaz, cena 54 040,00 zł przetarg I kwartał 2017 r., **przewidywana cena sprzedaży 54 600,00 zł (ok. 35,00 zł/m)**
- dz. 350/2 o pow. 1 691 m Jabłonna działka budowlana - przetarg I kwartał 2017 r. **przewidywana cena sprzedaży 47 350,00 zł (ok 28,00 zł/m)**
- dz. 37 o pow. 2 000 m, sala Głodno – sprzedaż jako lokal niemieszkalny w trakcie przygotowania do sprzedaży, przetarg 2017 r. II kwartał **przewidywana cena sprzedaży 8 000,00 zł**
- garaż przy ośrodku Rostarzewo – w trakcie przygotowania do sprzedaży, przetarg 2017 r. II kwartał **przewidywana cena sprzedaży 4 000,00 zł**
- kompleks 13 działek budowlanych Wygoda II pow. 11 190 m. (ok. 33,00 zł/m) przetarg przewiduje się na I kwartał 2017 r. **przewidywana cena sprzedaży 372 963,00 zł**
- dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości lokalowych i gruntowych na raty,

Wartości dla pozycji:

→ **Dotacje i środki pozabudżetowe na zadania inwestycyjne**

W roku 2016 planowano dochody jako dotacja na przebudowę dróg polnych – FOGR – 103.500 zł, refundacja z wydatków majątkowych realizowanych w roku 2015 w ramach funduszu sołeckiego – 32.682,52 zł . udział mieszkańców w budowie drogi – 153.000 zł .dotacja na dofinansowanie zadania związanego z programami realizowanymi z udziałem środków , o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych - 880,31 zł .

W założeniach do budżetu na rok 2017 ujęto następujący dochód:

- dotacja z budżetu UE w kwocie: 2.600.778,06 zł, na podstawie umowy z dnia 17.10.2016r. Zarządu Województwa Wielkopolskiego o dofinansowaniu Projektu nr RPWP.03.02.01-30-0078/15 -00 pt. Termomodernizacja z przebudową budynku administracyjnego – pałac w Rakoniewicach” Działanie 3.2” Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym”, Podziałania 3.2.1 „ Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.
- dotacja w kwocie : 116.250 zł na dofinansowanie budowy (przebudowy) dróg dojazdowych do gruntów o szer. 4m oznaczonych w ewidencji gruntów jako obręb Ruchocice , zgodnie z Uchwałą Nr XXIX/740/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego w 2017r .
- dotacja w kwocie : 200.000 zł od powiatu grodzkiego na prowadzenie zadań publicznych Gminie Rakoniewice (przebudowa drogi powiatowej nr 3580P w miejscowości Rataje, przebudowa drogi powiatowej nr 3596P w miejscowości Jabłonna, wykonanie projektu budowlanego na zadanie „ Przebudowa drogi powiatowej nr 3579P Wioska-Gnin-Kobylniki-Grodzisk Wlkp na odcinku od 0 +000 do granicy Gminy Rakoniewice w km 6+645).

W planowaniu dochodów majątkowych na lata 2018 – 2021 nie zakładano żadnych wartości.

3. Wydatki

Wartości dla pozycji:

→ **Założenia do prognoz wydatków bieżących**

- Prognoza wydatków bieżących oparta została o przewidywane wykonanie w roku 2016. Wydatki kalkulowano przy uwzględnieniu możliwości dochodowych, jednak z uwzględnieniem analizy zadań bieżących koniecznych do realizacji oraz obligatoryjnych wynikających z przepisów prawa.
- Wydatki bieżące gminy Rakoniewice na rok 2017 i kolejne lata są realistyczne i oddają rzeczywistą sytuację finansową jednostki. Zaplanowano wszystkie zadania obowiązkowe gminy w wielkościach umożliwiających wykonanie tych zadań łącznie z udziałem środków własnych na zadania , na które gmina otrzymuje dotacje ,a wymagany jest udział środków własnych gminy , szczególnie w dziale opieka społeczna.
- Gmina ma możliwość wywiązywania się z zaciągniętych i przewidywanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek i może spełniać wskaźniki spłaty zadłużenia , o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych jak również ma

możliwość rozwoju czyli inwestowania w nowe mienie gminne. Uchwałą Rady Nr XXII/ 145/2016 z dnia 8 listopada dokonano zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej, gdzie między innymi zdecydowano o zmniejszeniu planowania przychodów z emisji obligacji komunalnych w latach 2017 – 2018 z kwoty 8.800.000 zł do kwoty 3.500.000 zł , tym samym zmniejszając wydatki na obsługę długu.

- *Planując wydatki na lata 2018-2021 posłużono się dokumentem Ministerstwa Finansów „Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego”, aktualizowanym w październiku 2016 roku.*
- *W wydatkach uwzględniono spłatę odsetek od planowanej emisji obligacji , zaplanowano udzielenie dotacji z budżetu gminy ,przyjęto na podstawie planu roku 2016, jak również zaplanowano dotacje dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych na realizację zadań własnych gminy.*

Dla jasności obrazu przedstawia się następujące dane:

Oceniając dwa budżety tj. rok 2016 i 2017 należy zauważyć iż :

- Plan wydatków w zakresie wydatków bieżących według danych na dzień 30.09.2016r. wyniósł : 46.437.002,55 zł, według przewidywanego wykonania jakie gmina zakłada to kwota : 44.760.780,97 zł .
- Różnica między planem wg stanu na 30.09.2016, a planem na rok 2017 wynosi : 1.436.454,63 zł natomiast między przewidywanym wykonaniem 2016, a planem na 2017 wynosi : 3.112.676,21 zł .
- Oceniając budżet według stanu na 14 listopada 2016r. należy stwierdzić , iż w wydatkach bieżących nie planowano wydatków, na które gmina nie otrzymała informacji o wysokości dotacji na poszczególne zadania nałożone na gminę (opisane w części dotacje) , które będą zwiększane w ciągu roku.
- Pozostała różnica w wydatkach to :
 - wyższe wydatki na wynagrodzenia i ich pochodne (opisane kwotowo w części wynagrodzenia),
 - wydatki na zadania zlecone z działu rodzina (świadczenia wychowawcze), w wydatkach zabezpieczono udział środków własnych,
 - wydatki o charakterze jednorazowym,
 - wyższa kwota rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe w związku z wyższymi wydatkami bieżącymi ,
 - pomniejszone o wydatki , które w roku 2016 miały charakter jednorazowy, bądź zwiększono zakres zaplanowanych zadań opisane niżej ,
- W ciągu roku 2016 zwiększono dochody z podatków i opłat , uruchomiono wolne środki i to umożliwiło realizację nowych zadań bieżących lub zwiększenie wydatków na zadania już ujęte w budżecie 2016 między innymi na :
 - Remont kanalizacji sanitarnej na wsi – 32.500 zł
 - Remonty dróg powiatowych i gminnych – 677.000 zł ,
 - Plany zagospodarowania przestrzennego dla terenu Jabłonna, Rakoniewice – 162.000 zł
 - Remonty i wyposażenia klas lekcyjnych w sprzęt i pomoce naukowe (w budynkach szkoły w Wiosce, w szkole Rakoniewice, Rostarzewo) : 320.000 zł ,
 - Wydatki związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska (utrzymanie kanalizacji, utrzymanie pracowników robót publicznych, wycinka drzew, krzewów) – 130.000 zł ,
 - Większą ilość organizowanych imprez kulturalnych , remonty i wyposażenie sal wiejskich , wyposażenie Izby Pamięci w Rostarzewie (Ratusz) , uporządkowanie zespołu parkowego – 236.000 zł.
 - Większą ilość organizowanych imprez sportowych , wyposażenie budynku rekreacyjno – sportowego – 72.000 zł
- Gmina Rakoniewice w roku 2016 posiadała wolne środki w wysokości : 4.915.690,66 zł, a zatem miała możliwość realizacji dodatkowych zadań bieżących o charakterze fakultatywnym opisanych wyżej.
- W roku 2017 zakłada się , iż nastąpi wzrost wydatków bieżących między innymi na zadania objęte dotacją z budżetu państwa. Zakłada się również , iż Gmina będzie posiadała wolne środki jak wynika a przewidywanego wykonania budżetu za rok 2016, będzie to kwota około : 3.224.000 zł , które będzie można przeznaczyć między innymi na dodatkowe zadania bieżące gminy.
- Po ustaleniu wydatków bieżących , wydatków na obsługę długu (spłatę odsetek od pożyczki i wyemitowanych obligacji) pozostała nadwyżka operacyjna od roku 2017 do roku 2021, którą przeznaczy się na spłatę długu przypadającą w danym roku. Pozostałe środki będą przeznaczone na nowe wydatki inwestycyjne gminy, których podział nastąpi w chwili tworzenia budżetu danego roku.
- **Plan wydatków bieżących na rok 2017 ustalono w wysokości : 49.351.856,39 zł. który jest wyższy o 10,06 % do wykonania .**

Wartości dla pozycji:

→ **Wydatki na obsługę długu – na dzień 11 lipca 2017**

W latach 2017-2021 zaplanowano w wysokościach wynikających z zawartych umów (emisji obligacji) i zaciągniętej pożyczki i tak dla roku 2017 – 2.115.000 zł , 2018 – 1.900.000 zł , 2019 – 1.900.000 zł co daje kwotę długu na koniec 2016 tj 5.915.000 zł .

Ponadto uwzględniono planowaną emisję obligacji w roku 2017 i 2018 na ogólną kwotę : 3.500.000 zł . Planuje się , iż wykup planowanej emisji obligacji komunalnych rozpoczniemy od roku 2020 – 1.750.000 zł , 2021.- 1.750.000 zł.

➤ *Wycień dotyczących spłaty odsetek dokonano dla zaciągniętych zobowiązań na podstawie umów , natomiast do planowanych zobowiązań przyjęto 4 % stopę oprocentowania.*

Po ponownym przeliczeniu oprocentowania zadłużenia gminy spłata będzie wynosić : 2017 – 200.000 zł, 2018 – 242.000 zł, 2019 – 215.000 zł, 2020 – 80.000 zł, 2021 – 60.000 zł.

Wartości dla pozycji:

→ **Założenia do prognoz wydatków majątkowych na dzień 11 lipca.2017**

Wydatki majątkowe wynikają z uchwalonego budżetu i zmianami dokonanymi na Sesji Rady w dniu 11.07.2017r. i wynoszą : **14.616.788,88 zł**.

W załączniku do projektu budżetu pn. „wykaz wydatków majątkowych na rok 2017” wyszczególnione zostały poszczególne zadania dotyczące nowych inwestycji, kontynuowanych, zakupów inwestycyjnych jak również udzielenie dotacji.

Podstawą planowania wydatków majątkowych na 2017r. były między innymi posiadane dokumentacje pozwalająca na rozpoczęcie inwestycji,

Planowane wydatki majątkowe na rok 2017 :

Nowe wydatki majątkowe :

- budowy oczyszczalni przyzgodowych,
- budowę dróg gminnych, chodników , dróg wewnętrznych,
- wykupy gruntów,
- zakup specjalistycznego sprzętu przeciwpożarowego,
- zakupy inwestycyjne w oświacie
- zakup komputera dla OPS,
- nowe punkty świetlne oświetlenia ulicznego i wymiana na energooszczędne,
- modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich,
- budowa ścieżek wraz z oświetleniem w Zespole Parkowym,
- siłownie, place zabaw i wyposażenie terenów rekreacyjno-sportowych.
- zwrot dotacji z realizacji zadania „ budowa hali widowiskowo-sportowej – środowiskowej z infrastrukturą towarzyszącą i łącznikiem w Rakoniewicach ” z tytułu odzyskania podatku VAT

Kontynuowane wydatki majątkowe :

- Wydatek z WPF przypadający do realizacji w roku 2017 dofinansowany środkami UE „ Termomodernizacja z przebudową budynku administracyjnego – pałac w Rakoniewicach, zlokalizowanego na działce o numerze ewidencyjnym gruntów 193/21 położonej w miejscowości Rakoniewice wieś ”

Planowane wydatki majątkowe po roku 2017 :

1. Z przygotowanej analizy dochodów i wydatków bieżących oraz spłatę zobowiązań pozostają środki do dyspozycji na nowe wydatki inwestycyjne i tak :

W roku 2018 – 6.065.901,31 zł, w 2019 - 4.718.538,73 zł., w 2020 – 5.150.201,60 zł, w 2021 – 5.313.002,72 zł.

Szczegółowy podział nastąpi w chwili tworzenia budżetu danego roku.

4. Wynik budżetu (źródła pokrycia deficytu lub cele przeznaczenia nadwyżki) na dzień 11 lipca 2017r.

W roku 2017 planowany jest deficyt budżetu w kwocie : 5.121.273,00, który planuje się sfinansować wolnymi środkami , o których mowa w art.217 ust.2 pkt.6 ustawy o finansach publicznych w kwocie : 3.121.276,00 zł oraz emisją obligacji komunalnych w kwocie : 2.000.000 zł.

W prognozowanym okresie tj. **w latach 2018 – 2021** nie występują deficyty budżetów, wszelkie wypracowane nadwyżki będą przeznaczane na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

Wartości dla pozycji:

→ **Przychody budżetu**

- w roku 2017 planuje się przychody w wysokości : **2.000.000,00 zł** z tytułu emisji obligacji komunalnych na spłatę wyemitowanych obligacji,.
- w roku 2017 planuje się przychody w wysokości : **5.136.273,00 zł** z tytułu wolnych środków , o których mowa w art.217 ust.2 pkt.6 ustawy o finansach publicznych ,
- w roku 2018 planuje się przychody w wysokości : **1.500.000 zł** z tytułu emisji obligacji komunalnych na spłatę wyemitowanych obligacji,.
- nie założono żadnych dochodów z tego tytułu od roku 2019 do roku 2021.

Wartości dla pozycji: **po zmianach na dzień 11 lipca 2017r.**

→ **Rozchody budżetu**

Pożyczki :

1. WFOŚ Poznań na budowę hali widowiskowo-sportowej (środowiskowej) z infrastrukturą towarzyszącą i łącznikiem w Rakoniewicach Hala widowiskowo - sportowa w Rakoniewicach umowa 4/U/400/380/2009, zadłużenie na 31.12.2016 – 115.000 zł. Spłacono w roku 2017 - **15.000 zł**. Oprocentowanie pożyczki na 0,5 stopy redyskonta weksli.

Umorzenie pożyczki w roku 2017 w kwocie : 100.00,00 zł

Wykup obligacji komunalnych

Na następujące zadania:

- PKO BP Warszawa, umowa Nr DFP/121/2010 „budowa drogi w miejscowości Stodolsko”, „modernizacja – przebudowa Placu Powstańców Wielkopolskich w Rakoniewicach”, „budowa hali widowiskowo – sportowej (środkowej) z infrastrukturą towarzyszącą i łącznikiem w Rakoniewicach”
zadłużenie na 31.12.2016 – 1.500.000 zł.
Pozostało **do spłaty w roku 2017 - 1.500.000 zł**. Oprocentowanie obligacji WIBOR-6M + 1,20 %
- PKO BP Warszawa, umowa Nr DFP/11/2010 „budowa hali widowiskowo-sportowej (środkowej) z infrastrukturą towarzyszącą i łącznikiem w Rakoniewicach”, „budowa obiektu sportowego – Wielofunkcyjnego boiska sportowego w miejscowości Jabłonna w gminie Rakoniewice”,
zadłużenie na 31.12. 2016 - 1.500.000 zł
Pozostało **do spłaty w roku 2017 - 500.000 zł**, 2018 - 600.000 zł , 2019 - 400.000 zł. Oprocentowanie obligacji WIBOR- 6M + 1,7 %
- PKO BP Warszawa, umowa z dnia 14 grudnia 2011 r. „zakup nieruchomości- zespół pałacowo - parkowy położony w Rakoniewicach”, zadłużenie na 31.12. 2016 - 1.800.000 zł
Pozostało do spłaty w roku 2017 - 0 zł, 2018 - 800.000 zł , 2019 - 1.000.000 zł. Oprocentowanie obligacji WIBOR- 6M + 1,50 %
- Bank Polska Kasa Opieki S.A. Warszawa , umowa z dnia 19 grudnia 2014r. „budowa dróg publicznych”
zadłużenie na 31.12. 2016 - 1.000.000 zł
Pozostało do spłaty w roku **2018 - 500.000 zł** , **2019 - 500.000 zł**. Oprocentowanie obligacji WIBOR- 6M + 0,49 %
- Spłaty rat kredytów oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych w zestawieniu tabelarycznym, która jest wykazywana w pkt. 14.1 załącznika nr 1 :**

	2016	2017	2018	2019
Raty kapitałowe	2 061 600	Spłata 2.015.000 Umorzenie 100.000	1 900 000	1 900 000
Stan zadłużenia na koniec roku	5 915 000	3 800 000	1 900 000	0,00

- Planowany wykup obligacji, które gmina zamierza wyemitować w roku 2017 – 2.000.000 zł i 2018 - 1.500.000 zł
Spłata w roku 2020 - 1.750.000 zł, w roku 2021 – 1.750.000 zł.*

Objaśnienia do prognozy spłaty zadłużenia na podstawie zawartych umów i planowanych, które gmina zamierza zaciągnąć w roku 2017 i 2018 pkt.2.1.3 i 2.1.3.1 oraz pkt. 5.1 załącznika nr 1

Prognozę spłaty zadłużenia przedstawia poniższa tabela:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Transze	0	2 000 000	1 500 000	0	0	0
Odsetki	270 000	200 000	242 000	215 000	80 000	60 000
Raty kapitałowe	2 061 600	2 015 000 Umorzenie 100.000	1 900 000	1 900 000	1 750 000	1 750 000
Stan zadłużenia na koniec roku	5 915 000	5 800 000	5 400 000	3 500 000	1 750 000	0

Wartości dla pozycji:

→ **Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej .**

W WPF na lata 2018 do 2021 przyjęto, że wszelkie wypracowane nadwyżki będą przeznaczane na spłatę zaciągniętych zobowiązań.

Planowana nadwyżka w latach : 2018 – 400.000 zł, 2019 – 1.900.000 zł, 2020 - 1.750.000 zł, 2021 – 1750.000 zł.

Wartości dla pozycji:

→ **Założenia do wydatków na wynagrodzenia i składki od nich naliczane po zmianach na dzień 11 lipca 2017r.**

Przyjęto tutaj paragrafy od 4010 do 4120 oraz 4170 podstawą ustalenia wydatków były dane z umów o pracę z jej analizy w zakresie przypadających w danym roku zwwyżki z tytułu wystugi lat , odpraw emerytalnych , nagród jubileuszowych. Dostosowanie wynagrodzeń do minimalnych , wyższe planowanie tj. o 5% podwyżki płac i nagród dla wszystkich pracowników z wyłączeniem płac nauczycieli ponieważ znacznie odbiegają od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Planowane wydatki na wynagrodzenia na rok 2017 są wyższe od wykonanych wydatków na wynagrodzenia w roku 2016 to kwota : **2.526.428,36 zł.**

W wydatkach na wynagrodzenia na rok 2017 nie planowano między innymi : umowy zlecenia na opracowania audytów, które miały miejsce w roku 2016 – 20.000 zł , zatrudnianie pracowników w ramach robót publicznych – 35.000 zł . umowy zlecenia – imprezy kulturalne – 4.000 zł , .

Wyższe kwoty na wynagrodzenia w roku 2017 odnotowano w dziale administracja publiczna (administracja rządowa, samorządowa, promocja, współpraca, pobór podatków) – 336.259 zł (dodatkowo odprawy emerytalne , nagrody jubileuszowe), opieka społeczna (dodatkowo odprawy emerytalne, nagroda jubileuszowa, zastępstwo choroba długotrwała) – 54.000 zł, umowy zlecenia prowadzenie zajęć sportowych (nauka pływania i inne) – 19.000 zł . oświata i wychowanie (dodatkowo – nowe oddziały przedszkolne dla dzieci sześciolletnich pozostających w przedszkolach) – 841.067 zł, kultura – 10.000 zł, roboty publiczne – 43.038 zł)

Analizując przewidywane wykonanie roku 2016 do planu 2017 to daje wyższą kwotę tj. 1.951.355,46 zł , a wynika to z wielu czynników jakie mają miejsce podczas planowania i samej realizacji dotyczącej wynagrodzeń z pochodnymi głównie w dziale oświata. Rozbieżności dotyczą między innymi : zmian organizacyjnych w zatrudnieniu w poszczególnych latach, konieczność wypłat nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych, zasiłków na zagospodarowanie , awansów zawodowych - nie będą w pełni wypłacone – nauczyciele nie przystąpili do egzaminu na stopień awansu zawodowego , wynagrodzeń związanych z absencją chorobową – zatrudnianie nauczycieli o niższych kwalifikacjach, a że jest to dział zatrudniający ponad 240 pracowników to planujemy zawsze wyższą kwotę na wynagrodzenia. Taką samą metodą posłużono się planując budżet na wynagrodzenia w roku 2017 jak i na lata następne.

Dla bezpieczeństwa planowania wydatków na wynagrodzenia w oświacie przyjęto stan zatrudnienia z września 2016 uwzględniając absencję chorobową , awanse zawodowe, przypadające w roku 2017 odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe, dodatkowe etaty w oddziałach przedszkolnych w związku ze zmianami w oświacie.

Razem planowane wydatki na wynagrodzenia w roku 2017 to kwota : **19.114.277,35 zł**

Wartości dla pozycji:

→ **Założenia do wydatków na funkcjonowanie organów JST na dzień 11 lipca 2017r.**

W pozycji tej przyjęto wydatki z rozdziałów 75022 , które planuje się wielkościach planowanego i przewidywanego wykonania roku 2016, natomiast wydatki 75023 planowane do poniesienia w roku 2017 na utrzymanie administracji samorządowej uwzględniają przewidywane wykonanie z roku 2016 pomniejszone o wydatki jednorazowe, między innymi związane z poniesionymi kosztami przeprowadzonych kontroli doraźnych w przedszkolu, kontrolami wewnętrznymi, poradami prawnymi , wymianą oprogramowania, zakupem oprogramowania do wydziału oświaty co daje kwotę około 173.000 zł. Planowane wydatki na funkcjonowanie organów jst w roku 2017 są wyższe od wykonania roku 2016 o : **7.625.738,73 zł** . Taka duża dysproporcja wynika z faktu, iż w roku 2017 przystąpimy do realizacji zadania inwestycyjnego zapisanego w przedsięwzięciach do WPF „ Termomodernizacja z przebudową budynku administracyjnego – pałac w Rakoniewicach, zlokalizowanego na działce o numerze ewidencyjnym gruntów 193/21 położonej w miejscowości Rakoniewice wieś ” na kwotę : **7.100.000 zł** . W wydatkach na 2017 planuje się wyższe kwoty na wynagrodzenia, między innymi z zaplanowanej podwyżki płac (opisanej w uzasadnieniu do uchwały budżetowej, funduszu nagród, wypłatami nagród jubileuszowych, odprawy emerytalne .

Od roku 2016 w wydatkach urzędu zaplanowane są koszty utrzymania administracji rządowej : 294.000 zł, które gmina ponosi między innymi na wynagrodzenia, utrzymanie sprzętu komputerowego, szkoleń , utrzymania pomieszczeń biurowych. W roku 2016 Gmina przekazuje Wojewodzie informacje o ilości załatwianych spraw dotyczących zadań zleconych, które mają być podstawą do obliczenia należnej dotacji. Na tej podstawie w dniu 8 listopada otrzymaliśmy informację od Wojewody Wielkopolskiego o zwiększeniu w roku 2016 dotacji na kwotę: 119.000 zł. na prowadzenie zadań z zakresu administracji rządowej. Prawdopodobnie w roku 2017 otrzymamy wyższą kwotę dotacji na te zadania co umożliwi gminie zmniejszenie środków własnych na utrzymanie administracji rządowej.

Na chwile tworzenia budżetu na 2017 dotacja jest niewystarczająca stąd wydatki zaplanowano w administracji samorządowej. W wydatkach na rok 2017 ujęto wydatki objęte limitem , o którym mowa w art.226 ust.3 pkt.4 ustawy tj związane z dzierżawą aparatów telefonicznych i drukarek , to jednak nie powoduje zwiększenia wydatków ponieważ w latach poprzednich też ponosiliśmy koszty z tym związane. Ogółem planowane wydatki to kwota : **12.637.190,27 zł.**

5. Załącznik nr 2 pn. „ Wykaz przedsięwzięć do WPF” - zaplanowano następujące projekty :

W wydatkach na programy, projekty lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 – bieżące

- Projekt w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym w Grodzisku Wlkp „ Plan na lepsze jutro ” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, Oś. Priorytetowa 7: Włączenie społeczne; Działanie 7.2” Usługi Społeczne i zdrowotne; poddziałanie 7.2.1 – Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne) , który będzie realizowany w latach 2016 – 2018 powyższy projekt musi zostać zapisany w załączniku „ Wykaz przedsięwzięć do WPF ”, Nr Umowy RPWP.07.02.01-30-0002/15-00 z dnia 2.12.2016r. zawarta pomiędzy Zarządem Województwa Wielkopolskiego , a Powiatem Grodziskim , działającym w imieniu własnym oraz w imieniu i na rzecz Partnerów . Realizacja w latach 2016 – 2018 .
Łączne nakłady finansowe : **43.608,00 zł** , limit w roku 2017 – 23.533 zł, limit w roku 2018 – 19.287,50 zł. Limit zobowiązań to kwota : **42.820,50 zł**

W wydatkach na programy, projekty lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 2 i 3 – majątkowe

- **Projekt** : nr RPWP.03.02.01-30-0078/15 pt. „ Termomodernizacja z przebudową budynku administracyjnego – pałac w Rakoniewicach ” Działanie 3.2” Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym”, Poddziałanie 3.2.1 „ Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020”

Łączne nakłady : 8.579.587,99 zł , limit na 2017 – 8.578.552,33 zł , limit zobowiązań : 8.578.552,33 zł .

a) W wydatkach na programy , projekty lub zadania pozostałe w wydatkach bieżących :

- z wydatków bieżących wyodrębniono wydatki objęte limitem , o którym mowa w art.226 ust.3 pkt.4 ustawy i tak w łączne nakłady to kwota : 382.236,21 zł w tym : limit 2017 – 120.877,08 zł, limit 2018 – 118.294,08 zł, limit 2019 – 54.656,32 zł. limit zobowiązań – 293.827,48 zł. w tym :
- Zadania „ Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców – dzierżawa systemu monitoringu na drogach wyjazdowych z miasta na lata 2016-2019 ” łączne nakłady finansowe to kwota : 261.252,00 zł, limit 2017 – 87.084,00 zł, limit 2018 – 87.084,00 zł, limit 2019 – 33.849,60 zł. limit zobowiązań razem : 2208.017,60 zł.
Środki na to zadanie są zaplanowane w poszczególnych latach w dziale Bezpieczeństwo publiczne , rozdział Pozostała działalność - Monitoring miasta (utrzymanie, transmisje danych z kamery na ulicach miasta Rakoniewic (rynku) oraz tras wylotowych z miasta).
- Zadania „ Zapewnienie obsługi urzędu - dzierżawa aparatów telefonicznych i drukarek na lata 2016-2019 ” łączne nakłady finansowe to kwota : 120.984,21 zł, limit 2017 – 33.793,08 zł, limit 2018 – 31.210,08 zł, limit 2019 – 20.806,72 zł. limit zobowiązań razem : 85.809,88 zł.
Środki na to zadanie są zaplanowane w poszczególnych latach w dziale Administracja publiczna , rozdział Urzędy gmin, miast .

b) w wydatkach na programy , projekty lub zadania pozostałe w wydatkach majątkowych :

- Projekt: pn. „ Rozbudowa przedszkola w Rakoniewicach – Rozwój infrastruktury przedszkolnej ”
łączne nakłady : 4.080.000 zł limit na 2018 – 4.000.000 zł ”, limit zobowiązań – 4.000.000 zł .
- Projekt:„ Termomodernizacja z przebudową budynku administracyjnego – pałac w Rakoniewicach, zlokalizowanego na działce o numerze ewidencyjnym gruntów 193/21 położonej w miejscowości Rakoniewice wieś – poza projektem ”
łączne nakłady : 224.412,01 zł , limit na 2017 – 21.447,67 zł , limit zobowiązań : 21.447,67 zł .

6. Podsumowanie

Prognozy dochodów i wydatków Gminy Rakoniewice zachowują relację z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Należy przy tym zaznaczyć, że pomiędzy wskaźnikiem maksymalnej a faktycznej obsługi zadłużenia występuje duży margines bezpieczeństwa, przez co należy pozytywnie ocenić sytuację finansową gminy. Struktura budżetu zapewnia bezpieczeństwo finansowe w prognozowanym okresie.

Gmina ma możliwość rozwoju czyli inwestowania w nowe mienie gminne, ponieważ pozostaje w poszczególnych latach prognozy finansowej gminy nadwyżka budżetu , która będzie przeznaczona na nowe wydatki inwestycyjne.

